

NELLEKE MOSER & FRED WEERMAN

In- & export

De relatie tussen de neerlandistiek en de buitenwereld

Ter gelegenheid van het verschijnen van de 125ste jaargang van *TNTL* in 2009 neemt het tijdschrift de relatie van de neerlandistiek met de buitenwereld nader in ogenschouw.¹

Een tijdschrift bakent bij uitstek een onderzoeksterrein af. Dat is misschien eerder een praktische dan een principiële afbakening, hoewel dat aan het belang van zo'n afbakening natuurlijk niets afdoet. Om nu juist een uitsnede van de wetenschap te maken waarin de focus ligt op de *Nederlandse taal- en letterkunde* is tegenwoordig allerminst vanzelfsprekend, zoals iedereen zich realiseert die de ontwikkelingen van de laatste decennia overziet. Het vizier zou ook gericht kunnen worden op een bepaalde periode, of op een andere mix van (sub-)disciplines, waardoor specialisten uit verschillende taalgebieden of met andere deskundigheden kunnen samenwerken.

De redactie van *TNTL* meent dat de focus op de Nederlandse taal- en letterkunde nog steeds zinvol is, en niet alleen omdat *TNTL* met zijn 125 jaargangen een monument is onder de wetenschappelijke tijdschriften. Wél lijkt het de redactie zinnig om ter gelegenheid van het jubileum de nadruk te leggen op onze relatie met de 'buitenwereld'. Hoe staat het met onze handelsbalans? Wat importeren wij, wat exporteren wij? Of leven we in een *splendid isolation*?

Deze vragen kunnen gesteld worden voor de wetenschapsbeoefening in het algemeen: in welke mate bepalen de resultaten van de Nederlandse taal- en letterkunde de agenda van andere (sub-)disciplines of juist het omgekeerde? Of gaan de Nederlandse taal- en letterkunde hun eigen weg? En is het goed zoals het gaat, of moet het anders?

Uiteraard niet geheel los te zien van 'in- & export' in het onderzoek is de vraag naar de relaties die er zijn binnen het object dat onderzocht wordt. Welke 'in- en export' bestaat er in Nederlandse taal en literatuur? In welke opzichten is de Nederlandse literatuur, respectievelijk de Nederlandse taal, verweven met andere literaturen/talen of staat zij op zichzelf?

De redactie heeft de bovenstaande kwesties voorgelegd aan taalkundige en letterkundige neerlandici uit binnen- en buitenland. Ook de redactieleden zelf schreven een bijdrage. Dit leverde negentien uiteenlopende essays op binnen hetzelfde thema.

In dit nummer vindt u bijdragen over de plaats van buitenlandse literatuur in de literatuurgeschiedschrijving (Buelens, Van Kalmthout, Koppenol, Oosterholt), over een (hernieuwde) aansluiting tussen taal- en letterkunde, met name op het terrein van de stilistiek (De Geest, Van Dalen-Oskam, Hoeksema), over inter-

1 De geschiedenis van *TNTL* tot 1999 is beschreven in: Wim van Anrooij en Els Ruijsendaal, 'Honderdvijftien delen *Tijdschrift voor Nederlands(ch)e Taal- en Letterkunde* (1881-1999)'. In: *TNTL* 116 (1999) 4, pp. 295 e.v.

disciplinaire en geografische grensoverschrijdingen (Elffers, Warnar, Weerman), over unieke en betekenisvolle aspecten van het Nederlands op het gebied van spelling (Neijt) en fonologie (Zonneveld), over Nederlandse woorden in andere talen (Van der Sijs), over de relatie tussen de letterkundige neerlandistiek en de hedendaagse maatschappij (Heynders, Meijer), over de impact en het belang van de fysieke uitwisseling van personen tussen de neerlandistiek *intra* en *extra muros* (Howell) en over de presentatie van Nederlandstalige literatuur en de studie daarvan aan een internationaal publiek (Besamusca, Joldersma, Moser).

Hopelijk dienen zij als een inspiratiebron voor iedereen die een gezonde handelsbalans van de Nederlandse taal- en letterkunde nastreeft!